

Exedræ Ecclesiasticæ Sive Concionvm Moralium ... t. ...

In Dominicas totius anni

Schrötter, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1687

V. In Dominica Infra Nativitatem. Non discedebat à templo jejuniis, & obsecrationibus serviens nocte ac die. Luc. 2. 37. Arg. Sanctimonialis vera, seu modi Deum jugiter laudandi.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56286](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56286)

CONCIO V.
IN DOMINICA INFRA NATIVIT.

Non discedebat à templo ieiuniis, & obsecrationibus serviens nocte, ac die.

Luc. 2. 37.

ARGUMENTUM.
SANCTIMONIALIS VERA,

S E U

Modi Deum iugiter laudandi.

I. **E**Ximia hæc laus piissimæ huius Matronæ est, insigne præconium, religio vera, sanctimonia perfecta: *Non discedebat à templo ieiuniis, & obsecrationibus serviens nocte ac die.* Vita ipsius in viduitate per octuaginta quatuor annos, nihil aliud erat, quam continua oratio, inoccidua laus Dei, iuge sacrificium. Veluti lineæ ad centrum suum, ita omnes pectoris sui inclinationes adusque omnimodam sui viduitatem in purissimi amoris sacrificium divinæ illius Majestati submitit. Aut veluti Ægyptia pyramis, è diffuso fundamenti amphitheatro in apicem se colligit, & fastigium cælo inserit, ita

ipsa in omnibus ad unum quasi punctum templi collimabat.

Eundem fervorem, ac studium veræ, solidæque pietatis omnibus fidelibus inculcat S. Apostolus Paulus in Epistola sua ad Thessalonicenses, ita scribens: *Sine intermissione orate, in omnibus gratias agite.* Eodem tenore loquitur ipse Dominus: *Oportet semper orare, & non desicere.* Nunquam recedere debet laus Dei ab ore vestro, nunquam gratiarum actio à præcordiis vestris.

Sed quid fieri potest? Num semper hærendum in templo? At id per ipsam loci reverentiam vix fieri posse videtur. Num semper aut corolla versanda, aut libellus precatorius volvendus,

Semper orandum.

1. Thess. 1. 17.

Luc. 18. 1.

aut

aut contemplationibus mens affigenda? At homines sumus, & vel inviti ad alia corporis, vel proximorum commoda, ac munia abripimur. Quomodo itaque hoc consilium Apostoli, & ipsius Domini implere pollebimus? Quomodo religiosissimam Sanctimoniam Annam æmulari? Id discutiendum assumo, ad M. D. G.

§. I.

*Methodus prima, laudandi Deum
omni tempore.*

II. **P**rimum modum indefinentis orationis tradit P. Fridericus Spee in aureo libello de Virtutibus Theologicis, in signis certis, in eum finem assumptis, seu in pacto quoquam cum Deo inito.

*Laud Dei
jugis in
signis.
P. Spee l. 3.
de Virt. Th.*

Fundamentum istius desumi potest ex capite nono Geneseos, in quo habetur, quod Dominus Deus ipsemet fœdus obtulerit Noë, & cum ipso, nepotibusque illius id ipsum firmaverit, erecta in signum, seu mnemosynon sempiternum, iride in celo. *Ponam arcum meum in nubibus cali, & erit signum fœderis inter me, & inter terram. Cumque obduxero nubibus calum, apparebit arcus meus in nubibus, & recordabor fœderis mei vobiscum.*

Gen. 9. 13.

Ubi indubium est, quod nepotes Noë, & eos ipsi, quoties hoc signum nobis revocamus, aut suspicimus; toties in memoriam venire posse hujus fœderis, non secus, ac si ore, aut scripto intimaretur.

Liquidum item hoc signum nobis etiam tacentibus, atque indormientibus, ex instituto ipsius Numinis pacem, ac

miserencordiam indicare. Non secus, ac quodvis signum ex instituto significat id, cujus rei gratia est institutum, quamdiu perseverat.

Evidentissimum insuper, quod signum illud in momenta quævis Dei oculis obverferet, idque ratum, gratumque habeat. *Recordabor, inquit, fœderis mei sempiterni, quod pactum est inter Deum, & omnem animam viventem.*

Gen. 9. 16.

Ad eundem modum possumus nos ipsi in omni simplicitate, & humilitate, cum Domino Deo nostro pacisci, & statuere in signum perpetuæ laudis ipsius, aut suspiria omnia, aut nictus oculorum nostrorum, aut arteriarum pulsus, aut imaginem quampiam collo appensam, ad testificandum, quod quamdiu hanc succollaverimus, aut quoties respiraverimus, aut alio motu, & pulsu signum vitæ dederimus; toties velimus in ipsum credere, sperare, & amare ipsum super omnia; toties dolere, quod unquam, aut uspiam eum offendimus; toties velle vitam profundere pro ipso, Illi omnia resignare, juxta sanctissimum ipsius beneplacitum; toties pœnitentiam velle agere cum firmo emendationis proposito. Præterea ipsum cognoscere, adorare, & ultimum finem confiteri, idque omni possibili modo, ac cultu, vel jam exhibitio, vel exhibendo à suis Sanctis, &c.

*Modus fœderis in-
cundi cum
Deo.*

III. Ejusmodi pactum Deo gratum, ac nobis notorium esse, evinco ex proposito.

Ponite quæso strigem quampiam, aut veneficum quemcumque ultrò sibi stigma inussisse, ad contestandum, se esse, & fore orci mancipium; aut ab ipso met impressum, ultrò acceptare, ac

*Modus hic
Deo gratum
& meri-
torium.*

pro-

protestari; se tamdiu irrevocabili voluntate devotum ipsi futurum, suaque opera omnia dicaturum, quoad indelebilis hic character perseveraverit; numquid hic eo ipso actu signato, & exercito non demerebitur apud Deum? Numquid non increfcet per momenta fingula illius culpa, ac individua comes ipsius poena? Nonne si annis decem, aut supra in hac perversa voluntate, & pacto inito obstinatus permanserit; totidem continuatum aestimabitur scelus ipsius? Quidni itaque ex adverso ipsius merita, in momenta quavis incrementum referent, qui firmiora signa ponit, foederaque sancit cum Domino Deo suo, tamdiu ipsi deservendi, omniaque sua eidem consecrandi, quoad vixerit, vel eadem perseveraverint? Numquid non aequè hic, aut multò amplius affixa manet omnium bonorum, ac meritum operatrix bona voluntas; atque inibi malorum machinatrix perversa? Aut numquid Numen optimum propensius se ostendet ad irroganda supplicia, quam ad dispensanda praemia?

Ponite alterum tam emotæ, ac desperatæ mentis, ut agnatum arteriarum suarum pulsus, aut motum quemvis alium assumeret, erigeretque in signum odii, aut aversionis à Deo, intendendo quovis motu, aut pulsu temerare adorandam illius majestatem, blasphemare sacrosanctum nomen ejus, ipsùmque inficiari Numen suum; nonne hic actus, & hoc pactum foret sumè execrandum, & tanto tempore divinæ majestati ipsius injurium, quanto non retractaretur? Infero. Quidni eodem jure, ac statuto aliud foedus è diametro oppositum redderetur eidem gratum, & acceptum,

toto illo intervallo, quo perduraverit.

Ponite tertium nudam quampiam Veneris iconem affigentem, idque ex intentione tentandi, ac seducendi alios, aut sui ipsius delectandi; nonne perpetuaretur crimen ipsius, quoad eandem non amoliretur? Quidni ergo pari ratione virtus, ac pietas alterius, quampiam exponentis, quatenus ejus intuitu, quàm ipse, quàm alii, in amorem ipsius, ac cultum prolectentur? Quidni quàm parte prior illi exosa est, illa altera hæc pergrata, & amicabile existet?

Extra omne dubium igitur est, hominem quemvis fidelem posse uti hac methodo, & vi firmati cum eo foederis, indefinenter eidem adhærere, noménque illius adorandum colere, ac magnificare, sua autem merita augmentare, & amplificare.

Verùm hæc laus etsi bona, pia, ac sancta sit, omnibusque frequentanda; nihilominus admodum est tenuis, & ut dixi in signo, sapius per contrarium actum submovendo, nisi iteratis statuminetur ejusdem propositi, ac virtutum actibus. Quocirca cuivis ad perfectionem tendenti, & Deum suum amanti, ad sublimiorem modum laudandi Deum adnitendum. Quis ille?

§. II.

Modus alter Deum indefinenter laudandi.

IV. **A**lii in eo modum semper, ac semper laudandi Deum fundant, quòd quis illi firmiter adhæreat, neque in prosperis, neque in adversis ab eo avellatur.

F

Funda-

Deum semper laudat, qui illi firmiter adhaeret.

Psal. 33. 1.

Fundamentum doctrinae, ac methodi istius desumit Caesarius Arelatenensis ex viro secundum cor Dei, Davide dico. Hic prodigio prope ex manibus Regis Achis, & faucibus mortis ereptus, gratum animum Domino exhibiturus, concepit firmum, atque inconcussum propositum perpetuandi laudes ipsius: *Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo.* Arabicus legit: *Benedicam Dominum omni momento.*

Expendit praefatus Doctor propositum hoc perquam arduum esse, & prope impossibile, imprimis in coronato capite ad exequendum. Qui enim fieri potest, ut talis, ac tantus Monarcha semper chorum frequentet; quem jam pacis, jam belli negotia aliò avocabant; qui jam ad jus dicendum propriis subditis, jam ad pacta firmanda cum exteris descendere cogebatur, qui jam filiorum seditionibus, ac curis; jam uxorum altercantium molestiis distrahebatur. Si David privatam vitam egisset, si eremum incoluisset, & non palatium; tunc admitti votum ipsius, ac ratum haberi; tunc occinere posset: *Benedicam Dominum in omni tempore.* In tantis autem regni negotiis, inter prospera, & adversa, inter læta, ac tristia, inter dulcia, & amara, concatenata varietate sibi succedentia, Deum semper habere in ore, semper in corde, semper in opere, quò fieri potest?

Pet. Dam. lib. 8. Ep. 2.

Beatus Petrus Damianus Cintio gubernatori Urbis, nescio cujus, vitio vertit, quòd tanto studio consecraretur opera pietatis, & frequentationem Ecclesiarum, ac orationum; ut posthabitis forensibus negotiis, totum illis tempus

consecraret: *Cave, inquit, ne propter peculiaris orationis studia disciplinam tam innumerabilis populi, qui tibi commissus est, negligas; & propter proprium commodum, salutem plebis, que justitiam à te prestolatur, omittas.* Exosa est Deo ratio status, quam observas, dum communem utilitatem, privato orationis amori postponis.

Quòd si præpostera hæc pietas extitit in uno Prætoro, quanto magis in tantarum terrarum summate Davide. Quomodo itaque præconcipere votum potuit benedicendi Dominum omni tempore? *Quis est, inquit, qui benedicat Deum omni tempore? Quis est, in cujus ore semper sit laus Domini?*

Respondet sibi: *Ille Deum omni tempore benedicat, & in ore ejus semper relat. in est laus Domini, quem nec felicitas corrumpit, nec adversitas terret. q. d. Ille Deum omni horâ, ac momento collaudat, qui in secunda æquè, atque adversa fortuna, cælo sereno, ac lurido, tam in copia, quam in inopia; tam in desolatione, ac consolatione; tam in humiliatione, ac exaltatione, semper constans est in servitio ipsius; quem nec frangunt adversa, nec attollunt prospera, quem nec ad pusillanimitatem degravant dispendia, nec ad arrogantiam, & factum sublimant emolumenta.*

Huc collimabat ex mente hujus Doctoris David, nec minùs præstitit, quàm animo concepit. Etenim cum tribulationibus variis angeretur, ad Deum suum sese recipiebat, eumque in vota vocabat: *Ad Dominum, cum tribularer, clamavi.* Cum item carneam illam turrim prostravisset, cum Philistæos

Psal. 119. 1.

Psal. 113. 11.

Davidis
constantia

sthæos excidisset, cum alias victorias, & regnum Domini sui obtinisset, nunquam non benedicebat Dominum, dicens: *Non nobis Domine, non nobis, sed nomini tuo da gloriam.*

Ita in veritate concipere, ac firmare propositum suum poterat David; eò quòd Deo nixus, mansit columna immobilis, & tanquam marpesia cautes in mediis fluctibus firmus, quem nec lambentes undæ prosperrimorum successuum ad inconstantiam pellicere, nec furibundæ insultantium adversitatum ad impatientiam commovere valerent. Quippe qui Deo nititur, eique inhæret, altiùs mentem suam provehit, quàm ut à tumultuantibus hujus mundi meteoris infestari queat. Hinc quæcunque procellæ corpus inquietant, aut impetunt, despicit, quæcunque nubes illud involvant, de superiore culmine discutit.

In eodem constitutus esse deberet, quisquis Deo sincerè placere, cælum emereri, Deum laudare, omni gestit momento. Si illum Dominus benedictionibus suis irrorat, si evehat, si dicit; non extollatur, sed cum Davide occinat: *Non nobis Domine, non nobis.* Non sit arundo, quæ jam in hanc, jam illam, ad quemvis auræ afflatum, inflectatur partem. Non sit palpo, ut sibimet blandiatur, séque inde efferat. Non sit vesica, quæ inflata vento, & lapillis, aut pisis onerata creper; sed quantò blandiùs, ac benigniùs æther aspiraverit, tantò demissiùs se gerat.

Si exadversum cælum desuper videbitur æneum, & terra ferrea, non ex-

candescat, non ringatur, multò minùs animum despondeat; sed cum D. Paulo sibi occinat: *Quis nos separabit à charitate Christi, tribulatio? an angustia: an fames? an nuditas? an periculum? an persecutio? an gladius, &c. Certus sum enim, quia neque mors, neque vita, neque Angeli, neque principatus, neque virtutes, neque instantia, neque futura, neque fortitudo, neque profundum, neque creatura alia, poterit nos separare à charitate, quæ est in Christo JESU Domino nostro.*

Dicat cum Jobo viro fortissimo, Dei que amantissimo: *Etiamsi occiderit me, in hoc ego sperabo.* Non deseram te Domine, tamen si flagris me atteras, eneces fame, paupertate deprimas, claudibus affligas, immò, ipsam animam à me tollas. Quin etiam, quò graviùs me premes, eò arctiùs ulnis dilectionis, ac fiduciæ nunquam infidæ te stringam. *Etiamsi occiderit me, in ipso sperabo.*

Dico itaque ex mente hujus Patris, benedicit Deum omni tempore, quem nec felicitas corrumpit, nec infelicitas ab ipso avellit, ac submovet.

Et hic modus tamen si bonus, laudabilis, & omnibus Deo sincerè famulantibus familiaris, ac necessarius, attamen & iste est perquam tenuis, ac merè habitualis. Altiùs, credo, assurrexit sanctimonialis nostra Anna, dum serviret Domino die, ac nocte.

Quonam ergo?

* * *

* *

F 2

§. III.

Constantia in adversis commendatur Rom. 8. 35.

38. 39.

Job. 13. 11.

§. III.

Methodus tertia actu semper landandi Deum.

Opus bonum quodlibet est oratio.

VI. **E**O sanè, ut omnia referret ad Deum, & intuitu ipsius operaretur. Quidquid justus facit, secundum Deum, ad orationem referendum est. Etenim semper orat, qui semper benefacit, seu in bono opere perseverat; nec desinit orare, nisi cum desinit justus esse. Semper item orat, qui ea, quæ pro ratione sui status exantlare cogitur, rectè exequitur, & ea, quæ justitiæ, ac charitatis sunt, curat. Semper orat, qui cum omni diligentia in libros incumbit, qui studiosè erudit liberos suos, attendit familiæ suæ, &c.

Gen. 24. v. 22. 23.

De Isaaco Patriarcha perhibet Hagiographus, quòd sub adventum Rebecca dilectæ suæ Sponsæ, *deambulabat per viam, quæ ducit ad puteum, cujus nomen est viventis, & videntis, & egressus fuerat ad meditandum in agro, inclinata jam die.* Lyranus ait, Hebræos propugnare, exivisse illum in campum, pro fundendis precibus ad Deum.

Cajet. h. l.

Cajetanus legit: *Egressus est ad loquendum*, quod mox interpretatur, dicens: *Egressus est ad loquendum non solum causâ refrigerationis, sed causâ officii etiam venisse describitur, ut videlicet & alloqueretur agricolas, disponderetque de exercendo agro.* Quomodo autem hæc utraque subsistet interpretatio? Quâ metaphorâ allocutio hominis, fiet allocutio Numinis? Quo stylo consonabit, ivit ad orandum De-

um, & ad ordinandam familiam? Hoc sanè, quòd & hanc dispositionem homo justus fecerit, ex officio suo, & ad Deum, omnis boni authorem, direxerit.

Quod ut intelligatis, sciendum est, hominem à Deo ita conditum, ut juxta vocationem, ac statum suum, ad quem vocatus est, obstrictus sit, variis fungi muneribus; ita quidem, ut jam laboraret, ac desudet in suo opere; jam vires naturales per victum, somnum, recreationem conservet, ac redintegret. Id enim clarè liquet tum ex vocatione divina ad tam diversos status, tum ex ipso mandato transgressori, ac prævaricatori legis Adamo tradito: *In sudore Gen. vultus tui, vesceris pane tuo.* In quo, ut laborem imperat, ita refectionem dispensat; & per exantlatos sudores, quadantenus condire gestit cyathos, ac paropsides nostras.

Quisquis itaque huic mandato, sive ex virtute obedientiæ, parendi Deo in omnibus, quæcunque injunxerit; sive ex virtute conformitatis cum divina ipsius voluntate, acceptandi, quidquid illi placitum fuerit; sive ex alio motivo supernaturali se submiserit, extra omne dubium idem prope merebitur in illo opere civili seu corporali, quod in alio quopiam morali, ex eodem motivo factò. Quippe in operibus moralibus, ac civilibus non tam attendendum est id, quod quis agit, quàm ex quo motivo agat, ratione cujus, & opus gratiæ, ab opere naturæ discernitur, & vilissimum quòdque dignitatem, pretium, gratiam indipiscitur.

Hanc

Hanc methodum olim suis alumnis, seu tyronibus tradidit D. Basilius. Re-quisitus enim, qua ratione quispiam illud Pauli præceptum: *Sive comedatis, sive bibatis, sive aliud quid facitis, omnia in gloriam Dei facite*, ex-ple-re posset; seu quomodo manducare, ac bibere in gloriam Dei: Respondit:

S. Basl. in
Reg. brev.
Reg. 196.

Si beneficiorum Dei memor, ita corpore, & animo sit compositus, ut non tanquam mancipium ventris ob voluptatem manduces, sed ut operarius Dei, ut vires habeas ad fortius Deo serviendum, & opera ac mandata ejus exequendum; hoc est, ut paucis complectar, si comestionem tuam referas ad laudem Dei, non quærens cibi voluptatem, sed offerens eam, & ordinans ad Dei gloriam.

Vita PP.
lib. 3. p. 531.

Hanc methodum insinuavit Abbas Lucius, in Vitis Patrum, suis hospiti- bus Eremitis. Eos enim postquam frater- nè salutasset, & excepisset, inter alia pia colloquia intulit, quibusnam ma- nualibus operibus distinerentur? Cui illi: Nihil omnino manibus nostris operamur; sed secundum quod dicit Apostolus, sine intermissione oramus. Quibus senex: Ergo nec manducatis, nec bibitis? Etiam reposuere illi. Sub- jecit senex: Numquid non dormitis suo tempore? At illi: Homines sumus, sine hoc vivere non possumus. Institit ille: Quando ergo comeditis, bibitis, dormitis, quomodo semper oratis? Il- lis autem obmutescentibus ait: Indul- gete ergo mihi, quoniam non facitis, sicut dicitis: Ego autem dico vobis, quomodo manibus meis operans sine cessatione oro. Sedeo enim de mane usque ad horam constitutam, & pauca

palmarum folia infundo, & facio exin- de funiculos, & interim oro, dicens: *Miserere mei Deus, secundum magnam misericordiam tuam.* Cumque imple- vero opera manuum mearum, vendo il- la, & partem pretii do pauperibus, parte alia me sustento. Quando ergo dormio, illi orant pro me.

In qua methodo duplicem attigit præ- xim continuo laudandi divinam Maje- statem. Primam quidem laborando bona intentione, quatenus seipsum su- stentaret, & erogaret Eleemosynam. Alteram dispensando ipsam, quatenus vel is, qui eam accipit, vel ipsa Eleemo- syna muto quidem eloquio, sed effica- cissimo pro eo exoraret.

Luculentissime autem hunc modum Lib. 4. In-
fin. c. 14. explanavit ipse Assertor noster D. Gertrudi sibi in paucis dilectæ. Nam cum feria V. ante Bacchanalia, post ma- tutinum audivisset in culina pulsari ser- vis laboraturis ad prælibandum, illa- que dixisset: *Heu me, mi Domine, quam manè surgunt homines, ad infestandum te cibo!* Ad quod Dominus blandè, quasi subridens dixit: *Noli ingemiscere carissima, quia hi, quibus modo pulsatur, non sunt de numero illorum, qui contra me crapulâ seviunt;* Cujus ill'co causam subtexit: *Quia per hanc prælibationem ipsi vocantur, & incitantur ad laborem.* Unde & ego delector in eorum cibo, quemadmodum quis delectatur in refe- ctione sui jumenti, quod pabulo pascit, ad ministrandum sibi. Illos deplora, qui cibo, ac potu non tam se confortant, quam enervant; non libant, ut mi- hi serviant, sed ut vomant, & insa- niant.

Lib. 4. In-
sin. div.
c. 7.

Eidem piissimæ Virgini alia vice inspiravit Dominus: *Benignitas mea acciprabit, si unum vestigium tali intentione (bona nimirum) calcaveris, seu calammum de terra levaveris, vel verbum unum locuta fueris, vel alicui gestum amicabilem exhibueris.* Adeo nihil omnino est, excepto peccato, tam vile, quod cum charitate, aut bono fine factum non evadat aureum, ac divinum. Nihil operamur in bonum corporis, quod non queat referri in bonum, ac salutem animæ nostræ.

Atque hinc intelligere poteritis oraculum Domini, apud S. Matthæum prolatum: *Duo erunt in agro uno, unus assumetur, & alter relinquetur. Duæ molentes in mola, una assumetur, & alia relinquetur; duo in lecto, unus assumetur, & alter relinquetur.* Nam quid obsecro causæ est, tam disparatæ electionis, ac reprobationis? Vadunt duo agricolæ ad campum Petrus & Paulus, unus ex pago isto, alter ex alio, aut ex eodem, unus placet Deo in opere suo, alter displicet. Vadunt duo pistores ad molendinum, molunt, percolant farinam suam, unus cum Pharaonis pinfore suspendio multatur; alter gratis redonatur. Vadunt duo ad lectulum unum, pono uxor & maritus, in eodem stramine, in eodem gossypio aut plumis resupinantur, ista assumitur ad thalamum cælestis Agni, hic ejicitur in lacum leonum, in tenebras exteriores; aut contra. Quid causæ? Num ager? Num mola? Num lectus? Neutiquam; siquidem in eodem versantur, in eodem desudant, in eadem mola percolant, in eodem grabato quiescunt. Quid ergo. Istud sanè, quod unus eorum omnia intuitu

Domini Dei sui fecerit; alter Deum ex mente sua exclusit. Qui justè, piè que vixit, assumet secum in gloriam, qui impiè, relinquet in suis sceleribus, reprobabitque. Nam ut ait S. Ambrosius: *Qui assumitur, rapitur obviam Christo in aëra, qui autem relinquitur, improbat.*

S. Ambr.
in Luc. 17.
35.

Quod ut pateat manifestiùs, reducite vobis in memoriam, opiliones, & quosvis pastores gregis, quanta vobis eorum caterva animo obversatur, ex his assumptus Jacob, Moses, David, atque alii pauci; ex his relictæ prope infiniti.

Reducite vobis operarios, agricolas, opifices, quantus & istorum numerus? Ex his assumptus S. Crispus, & Crispinianus, Petrus coriarius, S. Isidorus, & alii, quorum nomina sunt in libro vitæ, reprobatæ verò multò plures.

Reducite matronas, virgines, ancillas; & harum quanta copia. Ex his gratiam merita S. Catharina Senensis, dum in culina operaretur, S. Brigitta, cum vaccas mulgeret, ac custodiret, Martha, ac Petronilla, dum mensæ ministraret, pœnam aliæ cum insipientibus. Qua de causa? Quia nimirum illi & illæ etiam in vilibus Deum quæsierunt, & invenerunt; hi & hæ mundum, & perdididerunt.

Quocirca A. si Dominum Deum vestrum diligitis, si merita vestra cumulare intenditis, si SS. Cælestes irrequietis acclamationibus Dominum deprædicantes, *Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus Sabaoth,* imitari arderis; omnia opera vestra, maxima, minima, spiritualia, corporalia, civilia, ac divina eidem dicite. Nihil sit in opere, nihil in ore, nihil in

menre,

mente, quod ad Dei gloriam, & ad cumulum meritorum vestrorum non referatis. O quàm felices erimus hac in parte, dum vel in lecto dormientes cum Themistocle, vel ad abacum sedentes, cælestium gratiarum uniones piscari poterimus.

O quanta vobis erit consolatio in confinio vitæ, ac mortis constitutis, domino Deo vestro tot annis deservisse, omnia ad ejus gloriam, & voluntatem direxisse? Quàm alacres cum S. Hilarione dicere poteritis: Egredere anima mea, quid times? Tot annis Deo servivisti & times? Hactenus laborasti in vinea Domini, non una hora aut altera, sed tot annis, jam restat, ut grossum æternæ retributionis percipias. Vel

2. Tim. 4. cum S. Paulo: *Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi, in reliquo reposita est mihi corona justitiæ.*
v. 7.

Quantum solatium in ipso districto judicii die, ubi omnia ad unguem expendentur, & de omni verbo otioso reddenda erit ratio, per multos annos nullum vel verbum otiosum elocutum esse, aut cogitationem vanam nutritivisse, aut opus inutile patrassse, omnia cogitata minutissima tanquam paleas, omnia verba tanquam stipulam, omnia opera tanquam granum in horrea Domini invexisse, piæ intentionis esse do.

Quod si hactenùs negleximus, jam nunc cum instante novo anno reassumamus, & quod in propolis, ac votis nostris labefactatum, instauremus; quod frigidum, inflammemus; quod omissum, resarciamus. Ut paucis complectar, cum novo anno Deo Domino nostro, de novo vivere occipiamus.

Fiat.

